
9.	Plan finansowania przedsięwzięcia	9.2
9.1.	Struktura i źródła finansowania kosztów kwalifikowanych i niekwalifikowanych przedsięwzięcia z podziałem na lata realizacji inwestycji	9.2
9.1.1	Analiza źródeł pozyskania kapitału	9.2
9.1.2	Wybór systemu finansowania wraz z uzasadnieniem	9.2
9.1.2.1	Struktura finansowania	9.2
9.1.2.2	Koszt pozyskania kapitału	9.4
9.2.	Przewidywane sposoby i ocena realności pozyskania zabezpieczeń dla zwrotnych źródeł finansowania inwestycji	9.5

9. Plan finansowania przedsięwzięcia

9.1. Struktura i źródła finansowania kosztów kwalifikowanych i niekwalifikowanych przedsięwzięcia z podziałem na lata realizacji inwestycji

9.1.1 Analiza źródeł pozyskania kapitału

Pozyskanie i dobór źródeł środków finansowych jest uzależnione od wielu czynników. Z jednej strony od zdolności Beneficjenta do regulowania zobowiązań kredytowych w okresie budowy i eksploatacji, z drugiej zaś od spełniania przez planowaną inwestycję oraz Inwestora kryteriów instytucji finansowych i parabankowych. Szczególnie ważnym kryterium przy wyborze źródeł finansowania jest również społeczna akceptacja cen usług (patrz: *Rozdział 3.2.2.2.*, „*Analiza zdolności mieszkańców do ponoszenia opłat*”), które powinny zapewnić generowanie nadwyżki finansowej na poziomie zapewniającym operatorowi infrastruktury płynność finansową oraz możliwości sprawnego funkcjonowania (odtworzenia majątku, wdrażanie nowych technologii itp.).

Reasumując, wybór optymalnej struktury finansowania projektu zdeterminowany był dwoma podstawowymi przesłankami, z jednej strony dostępnością danego źródła, rozumianą przez pryzmat spełnienia wymagań Funduszu Spójności oraz instytucji kredytujących, z drugiej strony koniecznością zachowania cen na poziomie akceptowalnym społecznie i zapewniającym płynność finansową.

9.1.2 Wybór systemu finansowania wraz z uzasadnieniem

9.1.2.1 Struktura finansowania

Dobór źródeł finansowania inwestycji został zdeterminowany w/w kryteriami oraz oparty na następujących przesłankach:

- uzasadniony poziom partycypacji w kosztach projektu przez Fundusz Spójności (na podstawie podpisanej umowy o dofinansowanie),
- możliwość pozyskania pożyczki oraz jej obsługa w okresie eksploatacji infrastruktury.

Aktualna struktura instytucjonalna zakłada, że Beneficjentem jest Spółka utworzona na bazie Miejskiego Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi (Spółka rozpoczęła swoją działalność w kwietniu 2011 roku). Beneficjent będzie bezpośrednim i jedynym pożyczkobiorcą preferencyjnej pożyczki z NFOŚiGW. Zakłada się, że dana pożyczka będzie udzielona na inwestycje związaną ze spalarnią i z pozostałymi kontraktami usługowymi. Inwestycje w rekultywację gminnych składowisk gminy będą całkowicie pokrywały w części pozostałej poza dofinansowaniem z Funduszu Spójności. Gminy dokonywać będą wpłat na rzecz Beneficjenta na podstawie refaktur wystawionych przez Beneficjenta. Wkład gmin został obliczony jako różnica między całkowitymi nakładami na rekultywację a dotacją FS, czyli procentowo: $1 - 49,77\% = 48,77\%$. W ten sposób obliczone wpłaty gmin wynoszą razem 2 462 tys. PLN.

Rezultatem obliczeń jest przyjęcie optymalnej struktury finansowania zaprezentowanej w tabeli 9.1.

Tabela 9.1. Finansowanie nakładów całkowitych Spółki objętych wnioskiem do Funduszu Spójności z poszczególnych źródeł [w tys. PLN netto]

Źródła finansowania	Udział [w %]	Suma	Uwagi
Fundusz Spójności	49,77%	154 514	Dotacja została przypisana także dla kosztów poniesionych w 2007, 2008 i 2009 r.
Środki własne Beneficjenta	2,70%	8 384	Nadwyżka finansowa (uwzględniono koszty z 2007, 2008 i 2009r.)
Środki własne gmin	0,79%	2 462	Dopłaty gmin na Projekt w zakresie zadań dotyczących rekultywacji składowisk
Pożyczka NFOŚiGW	46,74%	145 115	Oprocentowanie stałe tj. 3,5%
Razem:	100,00%	310 475	

Źródło: Opracowanie własne

*nakłady zostały ujęte od 2007 roku do momentu zakończenia projektu, czyli do 2015 roku

W kalkulacji nakładów nie przewidziano rezerwy, w związku ze znacznym zaawansowaniem postępowań przetargowych. W aktualnej strukturze instytucjonalnej nakłady inwestycyjne zostały ujęte w wartościach netto z tego względu, iż Beneficjentem jest Spółka, która ma prawną możliwość odzyskania podatku VAT.

Ponadto należy zaznaczyć, że niezbędne będą płatności ze środków gmin – w projekcji założono, że w latach 2009 – 2015 gminy uczestniczą w finansowaniu rekultywacji składowisk na podstawie refakturowania na gminy faktur wystawionych przez wykonawców na rzecz Beneficjenta. Całkowita kwota płatności z gmin powinna wynieść około 2 462 tys. PLN. Takie podejście do finansowania części kosztów rekultywacji poza dofinansowaniem z Funduszu Spójności pozwoli Spółce zachować płynność finansową w okresie realizacji projektu.

Przedstawiona powyżej struktura finansowania oparta została o środki pomocowe pochodzące z Funduszu Spójności. Sugerowany przez Konsultanta profil finansowania spełnia wymogi stawiane przez Komisję Europejską w zakresie projektów dofinansowywanych ze środków unijnych, w tym przede wszystkim kryteria:

- **efektu katalitycznego** - wsparcie z UE powinno prowadzić do zainicjowania innych działań w zakresie gospodarki odpadami, w bezpośrednim sąsiedztwie wdrażania projektu,
- **współfinansowania** - wszystkie projekty dofinansowywane przez UE muszą wnieść wkład ze środków krajowych (*udział środków zwrotnych oraz środków własnych Beneficjenta*),
- **dotatkowości i efektu dźwigniowego** - pomoc z UE nie powinna zastępować innych środków (*oszacowany, optymalny udział Funduszu Spójności jest niezbędny dla zapewnienia płynności i zagwarantowania poziomu cen akceptowalnych społecznie*).

Należy stwierdzić, że przyjęta struktura finansowania projektu jest optymalna z punktu widzenia zarówno Beneficjenta, jak i odbiorców usług. Pozwala na realizację całości projektu w latach 2009 - 2015, zapewniając jednocześnie płynność nowoutworzonej Spółki (brak ujemnego salda gotówki). Oparcie finansowania projektu o inne źródła finansowania lub odmienna struktura może nie zapewnić wystarczającej płynności finansowej oraz może wpłynąć na pogorszenie akceptowalności społecznej ustalonych cen. Związane jest to ze specyfiką projektu (zaspokajanie potrzeb bytowych ludności, wysoka kapitałochłonność, brak w pełni wykształconych mechanizmów rynkowych), a także jego relatywnie wysokim budżetem inwestycyjnym, wynoszącym ponad 310 mln PLN.

Model finansowania Projektu, uwzględniający całość nakładów na majątek został zaprezentowany w formie tabelarycznej poniżej.

Tabela 9.2. Model finansowania projektu w latach 2007 – 2015 [w tys. PLN netto]

Źródła finansowania	Udział %globalny	Razem:	2007-2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Fundusz Spójności	49,77%	154 514	0	0	0	27 552	117 873	0	0	9 089
Środki własne Beneficjenta	2,70%	8 384	349	884	490	317	999	5 344	0	0
Środki własne gmin	0,79%	2 462	115	15	0	314	868	883	269	0
Pożyczki NFOŚiGW	46,74%	145 115	0	0	0	2 520	32 307	101 541	17 836	-9 089
Razem:	100,00%	310 475	463	899	490	30 704	152 047	107 767	18 105	0
<i>Odsetki aktywowane na środkach trwałych</i>		10 841	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>88</i>	<i>1 219</i>	<i>4 455</i>	<i>5 079</i>	

Źródło: Opracowanie własne

9.1.2.2 Koszt pozyskania kapitału

Koszt pozyskania kapitału zależy od przyjętej struktury i doboru źródeł finansowania, które są jego nośnikami. W analizie określającej stopień dofinansowania z Funduszu Spójności, wykonanej w cenach zmiennych, posłużono się 8,0% nominalną stopą dyskontową dla wyliczenia wartości FNPV, która jest zgodna z rekomendacjami Unii Europejskiej. Również zakłada się zaciągnięcie pożyczki NFOŚiGW w ramach programu „współfinansowanie II osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi”.

Ponieważ zgodnie z przyjętą strukturą finansowania inwestycji, przewidziany jest udział preferencyjnej pożyczki, poniżej przedstawiono koszt pozyskania środków finansowych z tego źródła. W analizie założono, że Spółka będzie starała się o pożyczkę dla inwestycji związanej z budową zakładu termicznego unieszkodliwiania odpadów (spalarni) oraz z pozostałymi kontraktami usługowymi na projekt. Tak jak wcześniej wspomniano w danym rozdziale, inwestycje związane z rekultywacją gminnych składowisk będą pokrywane ze środków własnych poszczególnych gmin w części poza dotacją z Funduszu Spójności.

Ponadto w analizie założono udział finansowania z pożyczki NFOŚiGW w wysokości praktycznie 100% od kwoty całkowitych wydatków Projektu pozostałej po dofinansowaniu. Do wyliczenia kosztów obsługi pożyczki przyjęto oprocentowanie w wysokości 3,5% w skali roku. Przyjęty okres kredytowania wynosi 25 lat, spłatę raty kredytowej rozpocznie się w 2017 r., okres spłat rat kapitałowych wynosi 20 lat. Dodatkowymi warunkami przyznania danej pożyczki jest:

- konieczność podpisania umowy o dofinansowanie przedsięwzięcia w ramach POIiŚ,
- maksymalna wartość pożyczki jest równa różnicy między wysokością kosztów kwalifikowanych a kwotą dofinansowania ze środków Funduszu Spójności,
- przyznane pożyczki nie podlegają umorzeniu,

Ponadto wnioski o przyznanie pożyczki przyjmowane są w trybie naboru ciągłego i mogą być składane po pozytywnej ocenie merytorycznej II stopnia.

Należy również zaznaczyć, że przy udzielaniu preferencyjnej pożyczki może być stosowana karencja w spłacie rat kapitałowych liczona od daty wypłaty ostatniej transzy pożyczki, lecz nie dłuższa niż 18 miesięcy od daty zakończenia realizacji Projektu. W modelu założono, że ostatnia transza pożyczki będzie wypłacona w 2015 roku, w związku z czym spłata rat kapitałowych rozpocznie się od 2017 roku.

W momencie przygotowania niniejszej dokumentacji aplikacyjnej wniosek o pożyczkę został złożony w NFOŚiGW i trwa jego weryfikacja.

Ponadto, założono pożyczkę płatniczą na odroczoną płatność z Funduszu Spójności, w kwocie 9 089 mln PLN, która zostanie wypłacona w 2014 r., natomiast spłata nastąpi w 2016 r.

W przypadku odsetek założono następujący sposób ich rozliczania od zaciągniętej pożyczki inwestycyjnej:

- Odsetki płatne w trakcie budowy podwyższają wartości inwestycji; wartość inwestycji powiększona o doliczone odsetki jest następnie amortyzowana;
- Odsetki płatne w trakcie eksploatacji.

Poniższa tabela prezentuje wysokość odsetek aktywowanych na środkach trwałych w okresie realizacji inwestycji.

Tabela 9.3. Wysokość odsetek aktywowanych na środkach trwałych Spółki w okresie realizacji inwestycji tj. w latach 2010 – 2015 (w PLN)

Lata	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Odsetki aktywowane na środkach trwałych	0	0	88 208	1 218 949	4 454 756	5 079 031

Źródło: Opracowanie własne

9.2. Przewidywane sposoby i ocena realności pozyskania zabezpieczeń dla zwrotnych źródeł finansowania inwestycji

Banki uzależniają udzielenie pożyczki od zdolności kredytowej wnioskodawcy rozumianej, jako zdolność do spłaty zaciągniętej pożyczki wraz z należnymi odsetkami w umownych terminach spłaty oraz właściwego zabezpieczenia spłaty pożyczki. W przypadku finansowania części krajowej nakładów inwestycyjnych danego projektu o pożyczkę będzie się starać nowoutworzona Spółka.

Rozważa się następujące formy zabezpieczenia pożyczki: wystawienie przez Spółkę weksla in blanco, hipotekę na nieruchomościach Beneficjenta, poręczenie samorządów do wysokości rocznej spłaty, cesja praw ze sprzedaży energii elektrycznej i ciepłej, zastaw rejestrowy na linii technologicznej. Zabezpieczenie w formie weksla in blanco jest standardową formą stosowaną przez banki. Weksel wystawiany jest przez pożyczkobiorcę wraz z deklaracją zgodną ze wzorem banku. Kwota w deklaracji zazwyczaj odpowiada wartości kapitału pożyczki, odsetek za okres 12 miesięcy oraz kary umownej w wysokości 10% wartości pożyczki. W przypadku hipoteki jako formy zabezpieczenia konieczne jest sporządzenie operatu szacunkowego (wyceny) zastawianej nieruchomości. Ustanowienie hipoteki wymaga dla swej skuteczności formy aktu notarialnego, a następnie wpisu do księgi wieczystej. Ponadto obiekty muszą być ubezpieczone, a właściciel musi dokonać cesji z praw polisy ubezpieczeniowej na NFOŚiGW.

Beneficjent rozważa zaproponowaną przez NFOŚiGW formę zabezpieczenia pożyczki inwestycyjnej w formie tzw. poręczenia kroczącego. W tym przypadku poręcza się przypadającą w danym roku do spłaty ratę pożyczki wraz z należnymi odsetkami.

Z uwagi na zaangażowanie Miasta Konin w proces zabezpieczenia zobowiązań powstałych z tytułu finansowania inwestycji poniżej przedstawiono skrótową analizę obsługi długu publicznego Miasta na lata 2007 – 2009:

2007 rok

Przychody w 2007 roku zostały wykonane w wysokości 141 248 169,95 PLN w tym z tytułu:

- ❖ pożyczek i kredytów długoterminowych 124 028 169,95 PLN w tym:
 - pożyczki z budżetu państwa na prefinansowanie projektu pn. „Przeprawa przez rzekę Wartę – nowy przebieg drogi krajowej nr 25” realizowanego z udziałem środków pochodzących z UE 88 791 808,01 PLN
 - pożyczki z WFOŚiGW na realizację zadań inwestycyjnych 5 988 940 PLN

- kredyt na finansowanie zadania on. „Przeprawa przez rzekę Wartę – nowy przebieg drogi krajowej nr 25” 29 247 421,94 PLN
 - ❖ wolnych środków na rachunkach bankowych 17 220 000 PLN
- Rozchody w 2007 roku zostały zrealizowane w wysokości 102 611 909,88 PLN z tytułu spłat rat kapitałowych zaciągniętych pożyczek i kredytów, z tego:
- ❖ pożyczek z WFOŚiGW i NFOŚiGW 1 306 050 PLN
 - ❖ kredytów 3 442 682,21 PLN
 - ❖ pożyczka z budżetu państwa na prefinansowanie 97 863 177,67 PLN
- Spłaty rat kapitałowych realizowane były zgodnie z zawartymi umowami i harmonogramem spłat.

2008 rok

Przychody zostały wykonane w wysokości 30 614 338,91 PLN tj. w 100% z tytułu pożyczek, kredytów długoterminowych i wolnych środków na rachunkach bankowych, w tym:

- ❖ Pożyczka z budżetu państwa na prefinansowanie projektu pn. „Przeprawa przez rzekę Wartę – nowy przebieg drogi krajowej nr 25” realizowanego z udziałem środków z UE 2 907 716,69 PLN
- ❖ Pożyczki z WFOŚiGW na realizację zadań inwestycyjnych 4 240 000 PLN
- ❖ Kredyt na realizację projektu pn. „Przeprawa przez rzekę Wartę – nowy przebieg drogi krajowej nr 25” 2 365 708,22 PLN
- ❖ Kredyt na realizację zadań inwestycyjnych 10 000 000 PLN
- ❖ Wolnych środków na rachunkach bankowych 11 100 914 PLN

Rozchody zostały wykonane w wysokości 17 105 265,06 PLN tj. 100% z tytułu spłat rat kapitałowych zaciągniętych pożyczek i kredytów z tego:

- ❖ Pożyczek z NFOŚiGW i WFOŚiGW 2 488 050 PLN
- ❖ Kredytów 6 907 674,55 PLN, w tym na realizację projektu pn. „Przeprawa przez rzekę Wartę – nowy przebieg drogi krajowej nr 25” w wysokości 5 599 574,55 PLN
- ❖ Pożyczka z budżetu państwa na prefinansowanie 7 709 540,51 PLN

Spłaty rat kapitałowych pożyczek i kredytów w 2008 roku realizowane były zgodnie z zawartymi umowami i harmonogramem spłat.

2009 rok

Przychody za dany rok został wykonany w wysokości 23 940 680 PLN tj. 100% w tym z tytułu:

- ❖ Pożyczkę z WFOŚiGW 840 680 PLN
- ❖ Kredytu długoterminowego 15 550 000 PLN
- ❖ Wolnych środków na rachunkach bankowych 7 550 000 PLN

Rozchody zostały wykonane w wysokości 12 989 748,92 PLN tj. 100% z tytułu spłat rat kapitałowych zaciągniętych pożyczek i kredytów z tego:

- ❖ Pożyczek WFOŚiGW na realizację zadań inwestycyjnych w zakresie kanalizacji sanitarnych i deszczowych 3 340 600 PLN
- ❖ Kredytów na realizację zadań inwestycyjnych 9 349 148,92 PLN

Spłaty rat kapitałowych pożyczek i kredytów podobnie jak w poprzednich latach zostały zrealizowane zgodnie z zawartymi umowami i harmonogramem spłat.

Prognozy budżetów Miasta Konin oraz gmin zostały zawarte w arkuszu pn. „Budżety” w modelu finansowym. Analiza prognoz budżetów gmin na lata 2010 - 2030 wskazuje, że zarówno w okresie realizacji projektu, jak i w okresie eksploatacji wybudowanej infrastruktury, stabilność finansowa Miasta Konin i pozostałych Gmin zostanie zachowana (utrzymane wskaźniki zadłużenia i obsługi zadłużenia w ustawowo przewidzianych granicach). Jest to tym bardziej istotne, że Miasto i Gminy dokonywać będą płatności z tytułu refakturowania kosztów rekultywacji składowisk. Można zatem uznać, że stabilna sytuacja Miasta i Gmin gwarantuje stabilność finansową Beneficjenta.

Płatności poszczególnych gmin z tytułu refakturowania kontraktu K 05 został przedstawiony tabelarycznie w rozdziale 5.